

Město Krásná Lípa

Odbor MěÚ: místostarostka města

Číslo jednací: 00421/16/Dro

Vyřizuje: Jana Drobečková

Telefon: +420 412 354 829

Dne: 25.01.2016

Ministerstvo financí

Letenská 15

118 10 Praha

Požadavek na náhradu škody, způsobené Městu Krásná Lípa státem při výkonu veřejné moci nesprávným úředním postupem v souvislosti s plněním úkolů obce v přenesené působnosti - výkon funkce veřejného opatrovníka

Město Krásná Lípa má v současné době 3512 obyvatel a na území města se nachází Domov se zvláštním režimem Krásná Lípa, Čelakovského 40/13. V souvislosti s tím, že jsou v daném Domově umístěny zejména osoby nesvéprávné, bylo město Krásná Lípa v uplynulých letech ustanovováno těmito osobám veřejným opatrovníkem. Do roku 2010 se jednalo pouze o malý počet osob, v souvislosti se změnou legislativy však došlo k tomu, že v současné době je město ustanoveno pravomocně opatrovníkem 43 osob, umístěných do tohoto zařízení a dalších 11 případů je rozhodnuto dosud nepravomocně.

Město tuto činnost vykonává, a to aniž by obdrželo od státu jakékoliv materiální zabezpečení. Pokud jde o přenesenou působnost státu, dostává město finanční prostředky pouze na zajištění matriky a základní působnost, a to v průměrné výši do 1. mil. Kč ročně.

Město se již od roku 2011 snaží na tuto skutečnost, která je v rozporu se zákonem upozorňovat, zejména s ohledem na nález Ústavního soudu č. II ÚS 995/07, na základě kterého je k zajištění výkonu funkce opatrovníka povinován stát a je tedy povinností státu poskytnout obci, která je rozhodnutím soudu ustanovena opatrovníkem, takové finanční zajištění, aby měla dostatečné materiální a personální kapacity opatrovníckou funkci řádně vykonávat. Navíc od 1. 1. 2014 je i podle výslovného ustanovení zákona o obcích (§149 b) výkon opatrovnictví výkonem přenesené působnosti.

V roce 2011 (a to za stavu, kdy město bylo ustanoveno pouze u 8 opatrovanců) byl osloven Okresní soud v Děčíně, který daná rozhodnutí vydával. Okresní soud reagoval tak, že postupuje přesně v souladu s občanským zákoníkem (§ 27 odst.3), a, že soud je rozpočtovou organizací, která hospodáří pouze s penězi, které jí byly vyčleněny na jednotlivé činnosti, avšak materiální zajištění na výkon funkce opatrovníka soudu přidělovány nejsou. Doporučili nám proto obrátit se na Ministerstvo spravedlnosti ČR.

V listopadu 2011 se tedy město obrátilo s požadavkem na Ministerstvo spravedlnosti a to v lednu 2012 reagovalo tak, že ministerstvo finanční prostředky na výkon přenesené působnosti obce neposkytuje, a že se město má obrátit na příslušný krajský úřad.

www.krasnalipa.cz

V únoru 2012 tedy město zaslalo požadavek na Ústecký kraj a Krajský úřad Ústeckého kraje obratem reagoval tak, že se město má obrátit na Ministerstvo vnitra, které podle metodiky Ministerstva financí zpracovává do státního rozpočtu potřebné výše příspěvku na výkon státní správy.

Město se v mezidobí snažilo i soudní cestou dosáhnout toho, aby se konečně někdo začal problematikou, týkající se nákladů na veřejné opatrovnictví efektivně zabývat. Obecné soudy však rozhodovaly pouze podle občanského zákoníku, konstatovaly sice, že město má pravdu, že má být materiálně při výkonu funkce zabezpečeno tak, jak to již v roce 2007 judikoval Ústavní soud, ale že není v kompetenci soudu rozhodovat jinak. Jeden případ dovedlo město pokusně až k Nejvyššímu soudu, který podané dovolání v roce 2014 odmítl, a to z prostého důvodu věci již jednou judikované. Vyslovil stanovisko, že obecné soudy nemohou nahrazovat činnost zákonodárce ani se ve svých rozhodnutích vyjadřovat k problematice, jež by podle jejich názoru měla být pro futuro právně reglementována.

V roce 2012 proběhla informace, že by daná problematika měla být státem konečně vyřešena, město vyčkávalo. Protože se však ani v průběhu roku 2013 nic nedělo, oslovilo město přípisem z března 2014 Ministerstvo vnitra (na základě doporučení krajského úřadu). V té době se počet ustanovených osob rozrostl na 20 a v průběhu roku 2014 přibýlo dalších 17 opatrovanců. Pro tak malé město s omezeným rozpočtem, jako je Město Krásná Lípa, jde nepochybně o situaci kritickou.

Ministerstvo vnitra odpovědělo v dubnu 2014 tak, že ministerstvo nedisponuje žádným nástrojem, že tento stav dlouhodobě kritizuje, ale nemá příslušné kompetence. Již v dubnu 2014 sdělilo, že by to měl řešit zákon o opatrovnictví, jehož věcný záměr zpracovává Ministerstvo spravedlnosti (jak je vidět v srpnu 2015 není po takovém zákonu ani vidu ani slechu).

Dopisem z dubna 2014 oslovilo město Ministerstvo financí. Ministerstvo financí v červnu 2014 reagovalo tak, že již v roce 2013 oslovilo Ministerstvo spravedlnosti s žádostí o sdělení dalšího postupu. Protože však toto ministerstvo na jejich dopis v roce 2013 neodpovědělo a pro rok 2014 žádné prostředky na tuto oblast neuplatnilo, dovozuje Ministerstvo financí, že tato problematika bude zřejmě řešena uceleně, a že věc bude řešena formou účelové dotace.

Dopisem ze srpna 2014 tedy město opětovně oslovilo Ministerstvo spravedlnosti, které odpovědělo přípisem z října 2014 tak, že skutečně připravují návrh věcného záměru zákona a poté, co jim byl v červenci 2014 vládou vrácen, předloží do konce roku 2014 vládě upravenou podobu zákona. Ministerstvo dále konstatuje, že až do přijetí příslušného zákona není materiální zabezpečení opatrovnictví v působnosti Ministerstva spravedlnosti, ale protože jde o přenesenou působnost státu, je věc v působnosti Ministerstva vnitra.

Dopisem z března 2015 (tedy v době, kdy měl již proběhnout podle Ministerstva spravedlnosti legislativní kvas, a vše mělo být vyřešeno, avšak opět se nic nestalo) oslovilo tedy město opětovně Ministerstvo vnitra, které dopisem z dubna 2015 městu sdělilo, že v obecné rovině je problematika opatrovnictví zcela mimo věcnou působnost Ministerstva vnitra, a že toto náleží do gesce Ministerstva spravedlnosti. Ministerstvo vnitra dále *aktuálně zvažuje* řešit otázku financování obdobně, jako je tomu u příspěvku na péči.

Stav je tedy takový, že stát nutí Město Krásná Lípa, dlouhodobě, a to soudními rozhodnutími k velkému rozsahu činnosti, kterou město nemůže kvalitně zabezpečit, protože tato činnost si vyžaduje podle dostupné metodiky při daném počtu opatrovanců nejméně čtyři zaměstnance, a to za právního stavu, kdy podle rozhodnutí Ústavního soudu již z roku 2007 je k materiálnímu a personálnímu zajištění výkonu funkce opatrovníka

povinován stát a je povinností státu poskytnout obci, která je rozhodnutím soudu ustanovena opatrovníkem, takové finanční zajištění, aby měla dostatečné materiální a personální kapacity opatrovnickou funkci řádně vykonávat. Od prvopočátku však tuto činnost obstarává, a to zcela na vlastní náklady obce jeden zaměstnanec, více si obec nemůže dovolit ze svých prostředků vynakládat. To, že není město schopno za tohoto stavu zabezpečovat činnost řádně, a že pouze hasí nejakutnější problémy, je nasnadě. Podle názoru města je dále nepochybné, že od 1. 1. 2014 (po novele zákona o obcích) již má daná problematika i právní rámec a není tedy nutné čekat na schválení speciálního opatrovnického zákona.

Město zastává stanovisko, že tím, že stát nezajistil, aby město bylo k zajištění výkonu veřejného opatrovníka státem řádně materiálně a personálně vybaveno, způsobil městu Krásná Lípa nesprávným úředním postupem škodu, za kterou odpovídá v souladu se z. č. 82/1998 Sb.

Město podotýká, že uplatňuje tímto připisem na státu náhradu škody pouze za tříleté období zpětně, tj. od ledna 2013 do prosince 2015, a to ve výši, kterou musel vynaložit na plat jedné úřednice, která danou agendu zajišťuje.

Tyto náklady činí za plat v 7. třídě vč. všech odvodů cca 300 000 Kč ročně, celkem za období rok 2013, rok 2014 a rok 2015 jde o částku 883 516 Kč. Přesný rozpis je dán tabulkou, která tvoří přílohu tohoto podání. Jedná se o částky, které muselo město v průběhu uplynulých tří let na výkon veřejného opatrovnictví skutečně vynaložit. Podotýkáme, že do těchto částek nejsou zahrnuty skutečné náklady, např. cestovné, provozní náklady apod. Poznamenáváme dále, že podle připravovaných podkladů uvažuje stát o tom, že by na 10 opatrovanců měl být zaměstnán na plný úvazek jeden pracovník, přičemž pouze jeho mzdové náklady by měly činit 355 000 Kč ročně. Město v tomto připise požaduje pouze mzdové náklady vynakládané na jednoho zaměstnance v 7. platové třídě.

Požadavek na náhradu škody zasíláme v souladu s § 6 odst. 3 z. č. 82/1998 Sb. Vašemu ministerstvu, protože jak ukazuje shora uvedená anabáze po ministerstvech a úřadech, kdy je problematika jedním ministerstvem přehazována na druhé a zase kolečkem zpět, opravdu nejsme schopni odpovědné ministerstvo určit.

Vyzýváme Vás proto k náhradě škody ve výši **883 516 Kč** a to v zákonem stanovené lhůtě na účet Města Krásná Lípa, č. ú. 193582042/0300.

 MĚSTO KRÁSNÁ LÍPA
Masarykovo náměstí
407 46 Krásná Lípa 3)

Jan Kolář
starosta města

Přílohy:
usnesení soudu o ustanovení města opatrovníkem - 43 pravomocných případů
korespondence mezi městem a státními orgány za roky 2011-2015
rozbor výše náhrady škody - plat jedné pracovnice

